

rejci svoje ime in priime, stališče, hiš. št. potem zaželjene trte in številko trt

do 15. novembra 1889

vpišejo, tistim, kateri se bodo pozneje oglasili bode mogoče še le vstreči, ako bode kaj zaloge ostalo.

Dosedanja cena reznikov je bila 6 gld. za 1000 komadov reznik in 10 goldinarjev za 1000 komadov vkoreninjenih trt.

C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem, 7. oktobra 1889.

Razne reči.

* **Da sadne peške in koščice hitreje kalijo.** Poišči kraj blizu hiše ali hleva ali kje drugje, kamor po dnevi solnce najbolj sije. Tu naredi sečnja meseca luknjo čevlj globoko, široko pa po množini nabranih pešká. To luknjo napolni na pol s konjskim gnojem, čezenj pa potresi za 1 palec na debelo dobre, čiste prsti. Ko je to storjeno, vzemi peške in jih s čisto prstjo pomešaj. Pomešane peške deni v platneno culo ter jo zaveži, da peške iz nje ne padajo, culo pa z roko potlači tako, da peške ne leže na debelo v njej. Tako na široko podelano culo peška položi v gori popisano luknjo, na njo pa za palec na debelo potresi dobre, čiste prsti. Ob suhem vremenu moraš luknjo polivati z mlačno vodo. Do 6. tedna začno peške že gotovo kaliti. Kadar to zapaziš, vzemi culo iz luknje prav rahlo, nesi peške naravnost v drevesnico posadi jih v gredice $\frac{3}{4}$ palca globoke po palec narazen in jih potem z rahlo roko zagrebi. Če je vreme suho, treba je sajenke večkrat s postano vodo s škropilnico politi. Kdor to poskusi, kar čudil se bo, kako hitro bodo začele peške kaliti in skoro vse enako v drevesca rasti. Tudi pozneje rasto tako vzrejena drevesca veseleje in krepkeje mimo onih, ki so po navadi bila jeseni v gredice vsejena. — Koščice češpljeve in črešnjeve itd. pa tako ravnaj že jeseni meseca novembra, in videl boš, da bodo kakor peške začele spomladi kaliti.

* **O sadnih divjakih.** Navadno poiščejo naši kmetovalci divjakov v hosti, tako imenovanih samosevcev, katere potem presajajo na on prostor, koder bode raslo mogočno prihodnje sadno drevje. Prepogostoma pa se samosevci slabo sponašajo, ker navadno so uže stari in tudi slabih korenik, in vsi sadjarji se strinjajo v tem, da so najboljši divjaki iz semena, po rednih semeniščih ali drevesnicah odgojeni. Glavna stvar namreč je, da ima divjak lepe korenike. Ako jih ima, gotovo bo v dobro zrahljanem svetu izvrstno in naglo uspeval, in tudi cepič se gotovo prime, ker obile korenike dovajajo dovolj živeža, in res uže prvo leto požene čez meter dolgo mladiko. Taki dveletni divjaki naj se spomladi nasade v drevesnico bolj narazen, avgusta meseca pa cepijo na oko, ali pa prihodnjo spomlad na sedlo, v sklad itd.

* **Z drevjem jagodnimi grmi, vinsko trto in z rožami,** katere je poškodovala toča, ravnaj tako le: Smole in voska raztopi po enoliko in primešaj toliko navadnega

vinskega cvetu, da ostane reč tekoča. S tem drevesnim voskom, ki se dá lahko s čopičem mazati, hitro zamaži vse rane, čim prej tem hitreje se zarastejo. Če ni takega voska, dobra je tudi ilovica, s kakeršno mažejo lončarji peči, primešaj pa jej mizarskega kleja ali lima. Če rane še v pravem času in dobro zamažeš, ostanejo drevesa zdrava ter rode drugo leto zopet obilo sadja, naj si jih je toča tudi uže večkrat pobila.

* **Suha prst.** Kolikokrat imamo prst na kakem suhem kraju, kjer bi seveda ne smela biti, pa se nam popolnoma posuši! Ker bi radi rastline svoje posadili, pa jih zaradi suhe prsti ne moremo. Če jo polijemo z vodo, sprijemlje se in ni za rabo, če pa porabimo suho, medli ves čas rastlina, ker se prst pozneje le malo navzame vlage. Sveža vlažna prst je torej pri presajanju neizogibno potrebna. Suho prst vendar lahko osvežimo na ta le način: Prinesimo je na presajalno mizo srednje velik kup, polijmo jo malo z vodo in potem jo z rokami dobro premešajmo. Ko se je voda, ki smo jo bili prilili, že povsod enako razlezla, polijmo kup iz nova in ga premešavajmo ter prst menimo tudi z rokami. Tako delajmo tako dolgo, da je kup vlažen.

* Če si je konj izvinil nogo, rabili so poprej mrzle mokre obkladke. Izkušnja je pa poučila, da se noga mnogo prej ozdravi, če na njo devlješ gorke obkladke ali pa če mu bolno nogo postaviš v jako gorko vodo. Potem pomoči obezo v zmes, napravljeno iz enolikh delov vode in arnike in jo trdno obeži okrog otekle in boleče noge. Kadar se je obeza uže posušila, namoči jo zopet v rečeni tekočini. V malo dneh konja zopet lahko vprežeš.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

131.

Danes in nekdanj.

Človek je znal v prirodi najti ogromno množino materialnega bogastva, katero je cele veke brez koristi ležalo skrito v zemlji. Kako slabo so bila razsvetljena naša mesta in delavnice dokler je človek samo z bilinstva in živalstva dobival gorivo! Človek je s svojim trudom in naporom odprl cele potoke petroleja, da mu lepše in boljše razsvetljavajo hiše. V premogu je našel človek neizcrpivo vrelo bogastva, kateremu vrednosti ne more oceniti. Premog je najbolje deloval na razvoj parnih strojev, kateri človeku vsestranski ogromno uslugo delajo. S premoga si človek dela plin za razsvetljavo, ž njega dobiva parafin za sveče, ž njega dela najkrasnejše in najrazličnejše anilinske boje, katere so v bojadisarstvu cel prevrat napravile itd. Mnoge stvari, ki so na miru